

Hyväksytty hallitus 15.11.2012

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2013

Sisällysluettelo

1. Toimintasuunnitelma	1
Strategiatyö ja johtaminen	2
Julkiset hallintotehtävät	2
Kestävä riistatalous	3
Palvelut	5
Tukipalvelut/sisäiset palvelut	6
Viestintä	7
Laitiala	7
Suomen riistakeskuksen hankkeet	8
2. Talousarvio 2013	9
Liite 1: Alueiden painopisteet	10
Liite 2: Suomen riistakeskuksen toiminnan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden mittaristo	10
Liite 3: Erittely Suomen riistakeskuksen kehittämishankkeista ja riistatalouden edistämishankkeista	10

1. Toimintasuunnitelma

Johdanto

Tässä asiakirjassa esitetään Suomen riistakeskuksen toiminnalliset tavoitteet toimintavuodelle 2013. Suunnitelman valmistelussa on kuultu alueellisia riistaneuvostoja sekä alueiden toimihenkilöitä. Alueiden toiminnan painotukset on esitetty asiakirjan liitteessä 1: Alueen painopisteet.

Suomen riistakeskuksen talousarvio on asiakirjan osassa 2 ja Suomen riistakeskuksen toiminnan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden mittaristo liitteessä 2.

Toimintasuunnitelmassa on otettu huomioon maa- ja metsätalousministeriön kanssa käytyjen tulossopimusta 2013 - 2015 tarkentavien neuvotteluiden vuotta 2013 koskevat päätökset. (Esitetty korostusvärillä).

Strategiatyö ja johtaminen

- Päivitetään riistakeskuksen strategia ottaen huomioon MMM:n ja julkisen riistakonsernin strategiapäivitykset
- Valmistellaan riistakeskuksen strategiset ja operatiiviset suunnitelmat ja raportointi prosessikuvausten mukaisesti alueet ja alueneuvostot osallistaen
- Kehitetään johtamisjärjestelmän toimintaa BSC-tuloskorttiohjauksen avulla sekä kehittämällä toiminnan tuloksellisuuden mittausmenetelmiä. Kaikki prosessit ohjeistavat tiimensä siten, että eri aihealueiden tiimit laativat omat tavoitteelliset vuosisuunnitelmansa tuloskorttiajattelun mukaisesti viimeistään helmikuussa
- Järjestetään riistaneuvostojen puheenjohtajille ja esittelijöille toiminnan seuranta- ja kehitysseminaari
- Osallistutaan riistakonsernin kansainväliseen yhteistyöhön kansainvälisystrategian mukaisesti
- Osallistutaan/organisoidaan julkisen riistakonsernin strategiaprosessin toimenpiteet; 2 Gustavelund-seminaaria
- Käydään henkilökohtaiset kehityskeskustelut henkilöstön kanssa

Julkiset hallintotehtävät

- hoidetaan riistahallintolain 2 §:n 1 momentissa säädetty julkiset hallintotehtävät ottaen lupahallinnossa huomioon vahvistettujen hoitosuunnitelmien linjaukset sekä kansallisen vieraslajistrategian tavoitteet
- vahvistetaan riistanhoitoyhdistysten toiminta-alueet
- päivitetään metsästäjärekisterin ylläpitosopimus vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä, ja rekisterin uudistamishankkeen siirtymäajaksi
- ylläpidetään metsästäjien ryhmävakuutusta sekä JHT-tehtäviin nimitettyjen riistanhoitoyhdistysten toimihenkilöiden vakuutusturvaa sekä niihin liittyvää neuvontaa yhteistyössä Palvelut-prosessin kanssa. Järjestetään metsästäjävakuutuksen kilpailutus yhteistyössä Palvelut-prosessin kanssa.
- kehitetään julkisten hallintotehtävien työnjakoa ja toiminnan organisointia sekä osaprosesseja ja niiden dokumentointia
- huolehditaan lainsäädännön ajantasaisesta täytäntöönpanosta ja ohjeistuksesta niin prosessin sisällä kuin yhteistyössä muiden prosessien ja riistanhoitoyhdistysten kanssa
- suoritetaan asiakastyytyväisyyskysely ja kehitetään asiakaspalvelua sen perusteella sekä varmistetaan toiminnan riippumattomuus ja hyvän hallinnon periaatteiden noudattaminen
- tiedotetaan aktiivisesti julkisista hallintotehtävistä ja luodaan JHT-päivitysmateriaalit riista.fi -sivustolle (myös saamenkieliversiot)
- kehitetään julkisten hallintotehtävien tarvitsemia rekistereitä ja tietojärjestelmiä yhdessä sisäisten palveluiden kanssa, erityisesti WebLH:ta ja saatetaan loppuun sen yhdistäminen HABIDES -raportointiin sekä samalla tehostetaan tiedonkeruuta ja tiedonhallintaa sekä raportointimenettelyitä
- järjestetään esittelijöille JHT-koulutuspäivät
- käynnistetään ns. ”byrokratiatalkooprojekti” julkisten hallintotehtävien keventämiseksi ja asiakaslähtöisyyden kehittämiseksi byrokraattisuutta vähentävien säädösmuutosehdotusten avulla
- kiinnitetään erityistä huomiota riistanhoitoyhdistysten metsästyksenvalvonnan toteuttamiseen ja sen kehittämiseen yhteistyössä metsästyksen valvonnasta vastaavien viranomaisten kanssa

Kestävä riistatalous

Hoitosuunnitelmaprosessi (Hirvi, metsähanhi ja susi)

- valmistellaan metsähanhen hoitosuunnitelman kansallinen osio loppuun ja aloitetaan kansainvälisen hoitosuunnitelman laatiminen
- valmistellaan susikannan hoitosuunnitelmaprosessin aloittaminen niin, että suunnitelman laatiminen voisi alkaa syyskaudella 2013
- riistaneuvostot osallistuvat ja osallistavat sidosryhmät hirvi- ja metsähanhikannan hoitosuunnitelmissa esitettyjen käytännön toimenpiteiden toteuttamiseen
- valitaan vastuuhenkilö/roolinhoitaja valmistuneen hirvikannan hoitosuunnitelman ja valmistuneen metsähanhihoitosuunnitelman käytännön toimenpiteiden organisointia, hankesuunnittelua ja toteutumisen seurantaa varten. Vastuuhenkilö laatii esityksen toimenpiteiden priorisointijärjestyksestä.
- metsäkanalintujen hoitosuunnitelmaan liittyvien hankkeiden ja käytännön toimenpiteiden aikataulusuunnittelu ja suunnittelu siten, että toteutettavilla hankkeilla/toimenpiteillä luodaan rakennetta Metsäkanalinnut 2015 Life+ -hanketta varten
- osallistutaan Helcomin työhön maa- ja metsätalousministeriön kanssa sovitun työnjaon puitteissa ja toteutetaan hyljekantojen hoitosuunnitelman käytännön toimenpiteitä
- osallistutaan AEWA:n toimintaan taigametsähanhikannan koko muuttotien kattavaa kannanhoitoa koskevan hoitosuunnitelma-aloitteen mukaisesti

Riistatietoprosessi

- osallistutaan Metsähallituksen Riistapäiväkirja-hankkeeseen, jossa kehitetään koko riistakonsernia palvelevaa saalis- ja riistatietojärjestelmää
- osallistutaan riistakonsernin yhteiskäyttöisten riistatietokantojen kehittämiseen ja riistavahinkorekisterin käyttöönottoon ja testaukseen
- aktivoidaan riistakolmiolaskennat kaikilla toiminta-alueilla tukemaan metsästyslain 38 §:n mukaista metsästyksen säätelyä ja pyritään löytämään toimintaan uusia kannustekeinoja yhteistyössä RKTL:n kanssa, perustetaan uusia riistakolmioita aktiivisen metsästysseuraviestinnän avulla (vastuuhenkilöinä riistasuunnittelijat)
- tuetaan RKTL:ä ja metsästysoikeuden haltijoita sähköisten havainnonkeruujärjestelmien (Tassu, Sorkka) käytön aktivoimisessa
- huolehditaan yhteistyössä RKTL:n kanssa, että kolmiolaskentatulokset ja pienriistasaalistilasto julkaistaan mahdollisimman nopeasti verkossa ja kehitetään työkaluja, joiden avulla riistatietoa voidaan soveltaa metsästysseurojen päätöksenteossa
- paikkatietoasiantuntija kartoittaa alueiden paikkatietotarpeet vuoden 2013 osalta helmikuussa ja laatii aihealueen toimenpideohjelman

Riistakantojen verotussuunnittelu

- laaditaan suunnitelma yhtenäisten suunnittelujärjestelmien kehittämisestä hirven, valkohäntäpeuran ja suurpetojen ja muiden direktiivilajien verotussuunnittelua varten ja toteutetaan hirvikannan hoitosuunnitelmassa esitettyjä aihealueen käytännön toimenpiteitä ja hankkeita, osaprosessissa erityistavoitteena pidetään hirvieläinkantojen rakenteellisten verotusmallivaihtoehtojen kehittämistä ja keinovalikoiman kehittämistä suurpetojen aiheuttamien riistatalousongelmien lieventämiseksi
- laaditaan suunnitelma pienten hirvieläinten verotussuunnittelukäytäntöjä metsästysseuroissa kyselytutkimusten tulosten perusteella, kehitetään erilaisia verotussuunnittelumalleja ja laaditaan koulutuspaketti aiheesta
- laaditaan alueittain pyyntiluvanvaraisten hirvieläinten vuotuiset verotussuunnitelmat
- alueneuvostot järjestävät sidosryhmäkuulemiset verotussuunnitelmista

Kestävä metsästys

- osallistutaan metsästyslain 37 ja 38 §:n mukaiseen riistaeläinten metsästysrajoitusten sekä suurpetojen poikkeuslupakiintiöiden valmisteluun aktiivisesti yhdessä maa- ja metsätalousministeriön kanssa ja kehitetään aihepiiriin liittyviä riistakonsernin yhteistoimintatapoja joustavammiksi
- kerätään alueiden näkemykset mahdollisista metsästyksen rajoitustarpeista
- laaditaan yhteenveto riistanhoitoyhdistysten antamista lausunnoista koskien mahdollisia rajoitusasetuksia
- toteutetaan sähköinen viestintä (sähköinen seurakirje) metsästyseurojen informointiin kestävän metsästyksen aihepiiriin liittyvissä asioissa
- **aloitetaan JHT-prosessin ja metsästyksen valvonnasta vastaavien viranomaisten kanssa erävalvontamuotojen kehittämisyhteistyö, jonka tavoitteena on ehkäistä laitonta tappamista**

Riistavahingot

- **järjestetään vahinkojen ennaltaehkäisymateriaalin jakelu ja luodaan materiaalirekisteri**
- **toteutetaan karhuvahinkojen riskikartoitus (mehiläistalous) kehittyvän kannan alueella**

Riistatalouden edistäminen ja innovaatiohankkeet

- jatketaan käytännön hankkeita, jotka tukevat metsäkanalintujen hoitosuunnitelman käytännön toimenpiteitä (Hyvän metsänhoidon suositukset riistapainotuksella - yhteishanke Tapion kanssa, Riistapainotteinen metsätaloussuunnittelu -kyselytutkimus Ramkin kanssa)
- jatketaan työtä Hyvän riistanhoidon suositukset -nettisivuston luomiseksi
- kehitetään innovaatiohankkeiden suunnittelujärjestelmää
- käynnistetään priorisoidut innovaatiohankkeet Riistatalous elinkeinona -raportin mukaisesti
- aloitetaan kansallisten hankkeiden työtapojen perehdyttämis- ja tukiohjelman valmistelu
- jatketaan kansainvälisten hankkeiden mahdollisuuksien ja työtapojen selvitystyötä
- aloitetaan metsäpeuran siirtoistutushankkeen esivalmistelutyö siten, että vuoden 2013 aikana kartoitetaan yhteistyössä Metsähallituksen kanssa siirroille sopivat elinalueet ja näiden alueiden sidosryhmien suhtautuminen siirtoihin
- jatketaan Kotiseutukosteikko Life+ -hankkeen toimenpiteitä kaikilla toiminta-alueilla
- osallistutaan mahdollisesti käynnistyvän Management of Invasive Alien Mammalian Predators in Northern Europe, Life+ -hankkeen toimenpiteisiin
- laaditaan riistatalouden edunvalvonnan ja aihepiirin yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toimintasuunnitelma ja -ohje alueille

Palvelut

Asiakaspalvelu ja neuvonta

- Järjestetään palvelukoulutus asiakaspalvelutiimille
- Informaatiopalvelua sekä asiakaspalvelun ja neuvonnan seurantajärjestelmää kehitetään. Toistuvat neuvontatapahtumat rekisteröidään FAQ-järjestelmään ja niistä tärkeimmät julkaistaan riista.fi -kotisivuilla.
- Luodaan ja päivitetään sisältöä internet -sivuille yleisökysymysten antamien kokemusten perusteella

Uuden metsästäjän palvelut

- Huolehditaan, että koko maassa järjestetään riittävä määrä metsästäjäkursseja ja metsästäjäutkintotilaisuuksia
- Osallistutaan riista.fi -sivuston uudistukseen mm. tuottamalla neuvontaosio: Miten pääsen metsästäjäksi?
- Huolehditaan metsästäjäutkintoon valmentavan koulutusmateriaalin ajantasaisuudesta
- Järjestetään toiminta-alueittain tarvittaessa koulutustilaisuudet metsästäjäutkinnon kouluttajille ja metsästäjäutkinnon vastaanottajille (yhteistyö JHT-prosessin kanssa)
- Annetaan neuvontaa metsästäjäutkinnon kouluttajille
- **Osallistutaan käyttäjätarpeiden testajana metsästäjärekisterin uudistushankkeeseen**
- Jatketaan metsästäjäutkinnon uudistuksen suunnittelua laatimalla yksilöity hankesuunnitelma yhteistyössä JHT-prosessin kanssa niin, että työ voidaan käynnistää vuonna 2014.
- Tuetaan ja esitellään viestinnän keinoin paikallistason nuorisotyöhankkeita

Metsästäjäpalvelut

- Osallistutaan metsästäjien ryhmävuokituksen liittyvään neuvontaan yhdessä sekä metsästäjävuokituksen kilpailutukseen yhteistyössä JHT-prosessin kanssa.
- Huolehditaan yhdessä viestinnän kanssa metsästyskortin lähettämisestä ja maksujärjestelyjen toimivuudesta.
- **Osallistutaan käyttäjätarpeiden testajana metsästäjärekisterin uudistushankkeeseen**
- **Tuotetaan metsästäjille tietopäivitys lainsäädännöstä, eettisestä metsästyksestä sekä riistatiedosta yhteistyössä muiden prosessien kanssa. Päivitykset julkaistaan Metsästäjä-lehdessä ja niitä ylläpidetään sähköisessä mediassa. Laittomuuksien torjumiseksi käynnistetään "Rikoksia ja rangaistuksia" -palsta.**
- **Tehdään yhteistyössä vapaaehtoisjärjestöjen kanssa suunnitelma riistatalouden ja metsästyksen koulutusstrategiaksi, jonka mukaisesti valmistaudutaan uudistamaan metsästäjien koulutusjärjestelmää**
- **Edistetään eri metsästysmuotojen harrastajien omatoimista eettisten ohjeistojen laadintaa.**

Riistanhoitoyhdistysten tuki

- Huolehditaan riistanhoitoyhdistysten taloudellisten resurssien kehittämissuunnitelman toteutumisesta strategiaprosessin kanssa
- Laaditaan toiminnanohjaajien palkkiosuositukset
- Selvitetään riistanhoitoyhdistysten toiminnan tehostamista sekä yhteistoiminta- ja yhdistymismalleja tukemalla pilottihankkeita ja osallistutaan riistahallintolain edellyttämään yhdistysten toiminta-alueiden vahvistamiseen yhdessä JHT-prosessin kanssa (JHT vastuullinen)

- Tuotetaan alueiden käyttöön yhteistä aineistoa riistanhoitoyhdistysten vuosikokouksiin sekä päivitetään koulutusaineisto riistanhoitoyhdistysten hallitusten uusien jäsenten perehdyttämiseen
- Järjestetään toiminnanohjaajien peruskurssi tai tarvittaessa useampi
- Järjestetään toiminta-alueittain riistanhoitoyhdistysten puheenjohtajille ja toiminnanohjaajille neuvottelu- ja koulutuspäivät. Aluetoimisto vastaa järjestämisestä ja alueen omista aiheista. Osaprosessitiimi valmistelee kaikille alueille yhteiset asiat ja aineistot
- **Valmistellaan yhdessä sisäisten palveluiden kanssa ohjeistus riistanhoitoyhdistysten valtionavun hakemisesta, käyttösopimuksista, maksatuksesta ja raportoinnista. Valtionavustuksen maksatus ja valvonta siirtyy riistakeskuksella vuoden 2014 alusta.**
- Käynnistetään pilottihankkeita riistanhoitoyhdistyksille tarjottavien tilitoimistotyyppisten taloushallinnon palveluiden kehittämiseksi

Tukipalvelut/sisäiset palvelut

Tukipalvelut toteuttavat strategista tavoitetta, jossa toimintaresurssija siirretään tukipalveluista ydinprosessien käyttöön.

Informaatiopalvelut

- Pilotointi luottamushenkilöiden asiakirjojen sähköisestä julkaisusta jatkuu. Vuosina 2012 ja 2013 saatujen kokemusten perusteella valitaan toimivin toteutustapa
- Varasto- ja logistiikkatoiminnot nykyaikaistetaan siten, että riistanhoitoyhdistysten materiaalipalvelut eivät heikkene. Tavarantoimituksissa siirrytään pääsääntöisesti verkkolaskutukseen
- Kielituki vastaa käännosten tuottamisesta ja käännosalihankintojen järjestämisestä palveluna ydinprosesseille. Toimintavuonna haetaan kustannustehokkaimmat alihankintamenettelyt laadukkaiden käännosten tuottamiseksi

Infrastruktuuripalvelut

- Keskustoimistolle haetaan uusi toimitilaratkaisu vuoden 2013 aikana toimitilastrategian mukaisesti
- Vastataan metsästäjärekisterin kehittämishankkeesta yhteistyössä JHT-prosessin kanssa. Metsästäjärekisteristä kehitetään riistakonsernin yhteiskäyttöinen perusrekisteri asiakkuuksien hallintaan
- Riistavahinkorekisteri -hankkeeseen osallistutaan yhtenä tuotteen omistajana
- Riistapäiväkirja -hankkeeseen osallistutaan riistakonsernin tietohallintostrategian mukaisesti erityisesti yhteiskäyttöisyyttä ja palvelukonseptia korostaen

Talous- ja henkilöstöpalvelut

- Toimintavuonna laajennetaan paperitonta Finvoice-laskutusta tavoitteena mahdollisimman paperiton laskuliikenne. Kustannusseurantaa tehostetaan entisestään suoraan taloushallinto-ohjelmistosta on-line periaatteella. Prosessien ja projektien kustannukset saadaan selville aiempaa paremmin työajankäytön seurannan ja yleiskustannusten kohdentamisen perusteella
- Henkilöstöhallinto ja osaamisen kehittäminen integroidaan aiempaa kiinteämmäksi osaksi johtamisjärjestelmää
- Uusi prosessiorganisaation räätälöity palkkausjärjestelmä otetaan käyttöön vuonna 2013
- Organisaation roolitietokantaa käytetään yksinomaan henkilöstönhallintasovellus-Sympasta

Viestintä

Kaikki prosessit (johtamisen osaprosessit, ydinprosessit sekä sisäiset palvelut) ovat vastuussa viestinnästä asiakkaille. Prosessit tarvitsevat viestinnän onnistuneeksi toteuttamiseksi viestinnän tukipalveluita. Viestintä (sisäinen ja ulkoinen) on tästä syystä ymmärrettävä myös tukipalveluksi, jonka sisäisiä asiakkaita ovat prosessit ja niiden omistajat.

- Viestintätiimin toimintaa kehitetään ja aktivoidaan ja kehitetään viestinnän alaprosesseja
- **Julkaistaan Metsästäjä ja Jägaren-lehtiä 6 numeroa vuodessa, Metsästäjä-lehden kokonaisuudistus toteutetaan**
- **Riista Vuoksi -riistapolitiikan sidosryhmäjulkaisun julkaisemista jatketaan (sähköinen toteutus, josta pieni printtipainos)**
- **Ylläpidetään ja kehitetään verkkoviestintää**
 - internetsivut: Riista.fi sisältörakenteen uudistaminen
 - riistakonsernin uutiskirje Sarvi; osallistutaan toteutukseen
 - sosiaalisen median kehityksen seuranta ja kokeiluja jatketaan (Facebook, Twitter)
- Ylläpidetään ja kehitetään mediayhteyksiä
 - mediatiedotteet: julkaistaan STT:n palvelun kautta sekä valtakunnalliset ja alueelliset
 - Sarvi -uutiskirjeen jakelu medialle
 - käynnistetään uusi Face To Face -mediakontaktipalvelu, joka tuottaa räätälöityä tietoa toimittajien erityisaihepiireistä
- Ylläpidetään ja kehitetään sisäistä viestintää (hallitus, johto, riistaneuvostot, henkilöstö)
 - toteutetaan Avanssi-uutiskirje tarpeen mukaan keskimäärin kerran kuukaudessa
 - sisäistä viestintää palvelevat myös muut riistakeskuksen sähköiset arkistot: dokumenttiarkisto sekä Dynasty-asianhallinta
 - mediaseuranta jatketaan ja raportoidaan koko henkilöstölle sekä myös riistanhoitoyhdistyksille
- Tuotetaan PR -toimintamateriaaleja ja julkaisuja: Suomi riistamaana, Riistakeskuksen esittelymateriaali sekä esitteenä että ppt-tiedostona
- Osallistutaan messuihin ja tapahtumiin: Metsämessut Helsingissä ja tuetaan tarvittaessa aluetoimistoja alueellisten messujen järjestelyissä
- Tuotetaan viestintäpalveluja prosesseille ja alueille
 - suunnittelu (mistä, mitä, miksi, milloin, miten ja keille viestitään)
 - koordinointi (aikatauluttaminen, tiedon kerääminen ja prosessointi)

Laitiala

- Työ hyvän riistanhoidon suositusten rakentamiseksi jatkuu laaditun suunnitelman mukaisesti
- Laitialan toiminta-alueen luonnonhoitokohteiden vuotuiset hoitotoimenpiteet ja edelleen kehittäminen sekä kiinteistöomaisuuden hoito
- Laitialan toimipisteessä järjestettävien riistahallinnon kansallisten ja kansainvälisten kokousten, koulutus- ja yhteistyötilaisuuksien valmistelut ja hoitaminen sekä tarvittaessa niihin asiantuntijana osallistuminen. Tapahtumien järjestäminen riistahallinnon yhteistyökumppaneille ja sen kotimaisille sekä kansainvälisille vieraille
- **CIC Suomen delegaation sihteeritehtävien hoito kokousjärjestelyineen. Kokousjärjestelyt yksikössä 2-3 kertaa/vuosi sekä CIC yleiskokousjärjestelyiden tuki.** CIC Suomen trofeetoiminnan koordinointi yhteistyössä CIC Suomen näyttely- ja trofeekomission kanssa.
- ELO:n Wildlife Estates hankkeen kansalliseen edistämiseen Metsähallituksen toimesta perustetun työryhmän työskentelyyn osallistuminen. WE hanke toimii eri Euroopan maissa olevien mallialueiden/-tilojen kautta
- Vuonna 2009 aloitettu kosteikkoyhteistyö Lahden Vesijärvisäätiön kanssa jatkuu

Suomen riistakeskuksen hankkeet

Suomen riistakeskuksen yhteiset tietojärjestelmät ja muut kehittämishankkeet

Riistakeskuksen ja osin riistanhoitoyhdistysten kanssa yhteisten tietojärjestelmien sekä muut toiminnan kehittämishankkeet ovat seuraavat:

- Riista.fi -sivustouudistus
- Rhy-taloushallinnon kehittäminen
- Lupahallinto-ohjelmiston kehittäminen
- Byrokratiatalkoo-hanke
- Metsästäjärekisteri riistakonsernin asiakastietojärjestelmäksi
- Luottamushenkilöiden sähköinen materiaalijako

Strategian jalkauttaminen

Julkisen riistakonserni strategiaa jalkauttavat Suomen riistakeskuksen toteuttamat hankkeet ovat seuraavat:

- Hirvikannan hoitosuunnitelman viimeistely
- Metsähanhikannan hoitosuunnitelma
- Metsähanhikannan kansainvälinen hoitosuunnitelma
- Hyvän metsänhoidon suositukset riistapainotuksella
- Sudenhoitosuunnitelman laatiminen
- Suurpetoseurantojen kehittäminen - yhteishanke (Suurpetojen lumijälkilaskenta)

Innovaatiohankkeet ja riistatalouden edistämishankkeet:

- Life+ Return of Rural Wetlands
- Riistapainotteinen metsätaloussuunnittelu
- Pienten hirvieläinten kannanhoidon kehittäminen
- Metsäpeurakannan hoito Kainuussa
- Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen estäminen
- Vahingontorjuntamateriaalien hallintajärjestelmä ja tietojen siirto Riistavahinkorekisteriin

Hankkeiden tarkempi erittely liitteessä 3.

2. Talousarvio 2013

	Kaikki yhteensä	Keskushall, alueet ja niiden palkat yht.	Keskus- hallinto	Alue- toimistot	Henkilöstön palkkaus- menot	Projektit
Varsinainen toiminta						
TUOTOT						
Julkisten hallintotehtävien tuotot	200 000	200 000	200 000	0		
Hanketoiminnan tuotot	441 500					441 500
Muut tuotot (hanketoiminnan yleisti)	138 100	138 100	138 100			
Tuotot yhteensä	779 600	338 100	338 100	0		441 500
KULUT						
Henkilöstökulut						
Henkilöstön palkat	3 365 500	2 905 500			2 905 500	460 000
Luottamusmiesten palkkiot	94 600	94 600	17 300	77 300		
Lakisääteiset henkilöstösivukulut	1 120 835	970 935	4 100	19 335	947 500	149 900
Henkilöstökulut yhteensä	4 580 935	3 971 035	21 400	96 635	3 853 000	609 900
Poistot						
Muut kulut						
Luottamusmieshallinnon kulut	154 492	154 492	36 000	118 492		
Muut henkilöstökulut	90 900	90 900	90 900	0		
Henkilöstön matkakulut	196 519	196 519	95 700	100 819		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 000	1 000	0	1 000		
Palvelujen ostot	2 068 910	2 068 910	2 068 410	500		
Vuokrat ja kiinteistökulut	342 976	342 976	100 500	242 476		
Muut kulut						
- toimistokulut	283 549	283 549	160 000	123 549		
- koulutus ja kurssitoiminta	163 140	163 140	62 900	100 240		
- muut muut kulut	785 579	115 579	100 800	14 779		670 000
Muut kulut yhteensä	4 087 065	3 417 065	2 715 210	701 855		670 000
Kulujäämä	-7 888 400	-7 050 000	-2 398 510	-798 490	-3 853 000	-838 400
Yleiskustannus	138 100	0				138 100
Varainhankinta						
Tuotot Tiedotuslehdet ja varasto	1 000 000	1 000 000	1 000 000			
Kulut Tiedotuslehdet ja varasto	460 000	460 000	460 000			
Varaston muutos +/-	0	0	0			
Tuotto/kulujäämä	-7 486 500	-6 510 000	-1 858 510	-798 490	-3 853 000	-976 500
Sijoitus- ja rahoitustoiminta						
Tuotot	18 000	18 000	18 000			
Kulut		0	0			
Omatoiminen kulujäämä	-7 468 500	-6 492 000	-1 840 510	-798 490	-3 853 000	-976 500
Yleisavustukset						
Valtion talousarviovarat						
Yleisavustus (mom. 30.40.50, rh)	7 092 500	6 601 000	1 949 510	798 490	3 853 000	491 500
Erityisav. (mom 30.40.50, rh)	350 000					350 000
Erityisav. (mom 30.40.41, hirvi)	135 000					135 000
Erityisav. (mom 30.40.42, peto)	0					0
+ Siirto edelliseltä vuodelta	0					0
- Siirto seuraavalle vuodelle	109 000	109 000	109 000			0
Tilikauden yli- / alijäämä	0	0	0	0	0	0

Liite 1: Alueiden painopisteet**Liite 2: Suomen riistakeskuksen toiminnan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden mittaristo****Liite 3: Erittely Suomen riistakeskuksen kehittämishankkeista ja riistatalouden edistämishankkeista**

1.11.2012

VUODEN 2013 TOIMINTASUUNNITELMAN ALUEELLISET PAINOPISTEET

1. LÄNSI-SUOMI 2

Alueen yhteiset toimenpiteet	2
Riistatiedon keruun tehostaminen	2
Pienten hirvieläinten kannanhoidon kehittäminen	2
Metsästäjä tiedotuksen kehittäminen	2
Riistaneuvostojen työn ja foorumitoiminnan kehittäminen	2
Riistanhoitoyhdistysten toimijoiden kouluttaminen	2
Karhu- ja susikannan hoitosuunnitelmien seuranta	3
Etelä-Häme	3
Valkohäntäpeuran kannanhoidon järjestelyt	3
Pohjanmaa	3
Elinympäristöt	3
Pohjois-Häme	3
Riistatiedot	3
Muu kehittämistyö	3
Rannikko-Pohjanmaa	3
Satakunta	3
Nuorten Leirit	3
Riistatalouden edistäminen sidosryhmätyössä	4
Uusimaa	4
Ilveksen saalistuksen vaikutus saaliseläinkantoihin	4
Hirvieläinkantojen rakenteen parantaminen	4
Varsinais-Suomi	4

2. ITÄ-SUOMI

Alueen yhteiset toimenpiteet	4
Riistatiedon keruun tehostaminen	4
Etelä-Savo	5
SRVA-toiminnan kehittäminen	5
Riistakolmiolaskentojen elvyttäminen	5
Riistanhoitoyhdistysten toimijoiden kouluttaminen	5
Kaakkois-Suomi	5
Nuorisotoiminnan edistäminen	5
Keski-Suomi	5
Keski-Suomen Metsoparlamentti	5
Pohjois-Karjala	6
Pohjois-Savo	6

3. POHJOIS-SUOMI

Alueen yhteiset toimenpiteet	6
SORKKA -järjestelmän käyttöönotto	6
Riistanhoitoyhdistysten koulutus ja tukeminen uuteen organisaatioon	6
Sidosryhmäyhteistyön kehittäminen	6
Riistakolmiolaskentojen tehokkuuden lisääminen	7
Kainuu	7
Metsäpeurakannan hoitosuunnitelma	7
Lappi	7
Supikoira Life+	7
Kotiseutukosteikko Life+	7
Oulu	7
Kotiseutukosteikko Life+	7

1. LÄNSI-SUOMI

Alueen yhteiset toimenpiteet

Riistatiedon keruun tehostaminen

Riistatiedon keruun vapaaehtoistyötä tuetaan ja sähköisten järjestelmien käyttö- ja ylläpitokoulutusta annetaan asiakkaiden tarpeiden mukaan, jotta Tassu- ja Sorkka-järjestelmien kattava käyttö voidaan varmistaa. Erityishuomio vuonna 2013 on ilveksen lumijälkilaskennan jatkamisella sekä riistakolmioverkoston kehittämisellä. Riistakolmioiden osalta edistetään myös niiden tuottaman tiedon hyväksikäyttöä metsästysseurojen omassa verotussuunnittelussa. Vesilintujen laskentapisteitä pyritään lisäämään.

Edelleen selvitetään Satakunnan johdolla euroopanmajavan esiintymistä suhteessa kanadanmajavaan sekä käynnistetään alueiden yhteistyöhön perustuvan euroopanmajavan hoitostrategian valmistelu.

Uudenmaan johdolla kehitettävää ilveksen saalistukseen liittyvää selvitystä tuetaan tarpeellisin osin muiden alueiden toimesta.

Pienten hirvieläinten kannanhoidon kehittäminen

Pienten hirvieläinten (metsäkauris ja valkohäntäpeura) kannanhoitoa kehitetään laatimalla kunkin lajin riistanhoitoon ja verotukseen liittyvä koulutuspaketti. Valkohäntäpeuran kannanhoidon tarpeiden ja tavoitteiden yhtenäistämisen mahdollisuudet ja tarpeet selvitetään osana työtä. Lisäksi valkohäntäpeurakannan arviointimenetelmien kehittämisen mahdollisuuksien kartoittamista jatketaan yhteistyössä riistantutkimuksen ja/tai yliopistojen kanssa.

Kaikkien hirvieläinten osalta on erityisen kehittämisen kohteena rakenteellisen verotuksen laadun parantaminen, jossa pyritään ennen kaikkea yhtenäiseen ohjeistamiseen suuraluetasolla.

Metsästäjätiedotuksen kehittäminen

Sähköisten tiedotuskanavien käyttöä lisätään metsästysseuroille suunnatussa tiedonjaossa. Alueella otetaan käyttöön sähköinen seurakirje, joka lähetetään kahdesti vuodessa.

Riistaneuvostojen työn ja foorumitoiminnan kehittäminen

Riistaneuvostojen työn tueksi tuotetaan toimintamallit ja -tavat, jotta sidosryhmätyön ja strategisen työn mahdollisuudet saadaan yhteismitalliseen käyttöön kaikilla alueilla. Foorumitoiminnan mallit luodaan ja kehitetään sellaisiksi, että alueelliset erityispiirteet voidaan ottaa huomioon ja foorumeita voidaan käyttää joustavasti alueiden tarpeiden mukaan. Yhtenä mahdollisuutena selvitetään riistakeskuksen pysyviä jäsenyyksiä alueiden maakuntaliittojen yhteistyöryhmissä (MYR). Ryhmät päättävät muun muassa hankerahoituksen suuntaamisesta maakuntien alueilla.

Riistanhoitoyhdistysten toimijoiden kouluttaminen

Hallitukseen tulee uusia jäseniä ja riistanhoitoyhdistyksen hallituksen tehtävien sujuvan hoitamisen varmistamiseksi järjestetään yhtenäinen koulutus koko Länsi-Suomen alueella. Riistanhoitoyhdistysten muiden toimijoiden koulutusta järjestetään julkisten hallintotehtävien sujuvan hoitamisen turvaamiseksi, uusien järjestelmien käyttöönoton helpottamiseksi ja kestävästi riistatalouden edistämiseksi.

Karhu- ja susikannan hoitosuunnitelmien seuranta

Länsi-Suomen alueen petokannat ovat kasvussa ja hoitosuunnitelmien seurannalla varaudutaan tuleviin päivitystoimenpiteisiin.

Etelä-Häme**Valkohäntäpeuran kannanhoidon järjestelyt**

Toteutetaan syksyllä 2012 hyväksytyt suunnitelman ”ETELÄ-HÄMEEN VALKOHÄNNÄT 2015” mukaisia toimenpiteitä alkaen suunnitelman esittelystä kaikissa mahdollisissa tilaisuuksissa ja tarvittavan yhteistyön edistämiseksi tarkoituksenmukaisessa laajuudessa.

Riistatiedot

Toteutetaan talvella ilveksen lumijälkilaskenta kestävän riistatalouden prosessin johdolla.

Pohjanmaa**Elinympäristöt**

Painopistealueena on kotiseutukosteikkoprojektin toteutus valituilla kohteilla. Lisäksi haetaan rahoitusta ja aloitetaan mahdollinen Life+ -hankkeen (Management of Invasive Alien Mammalian Predators in Northern Europe) toteuttaminen.

Riistatiedot

Toteutetaan talvella ilveksen lumijälkilaskenta kestävän riistatalouden prosessin johdolla.

Muu kehittämistyö

Tehostetaan riistavahinkojen ennalta estämiseen liittyviä toimenpiteitä sekä yhteistyötä poliisin kanssa sekä metsästyksen vartiointiin että SRVA-toiminnan kehittämiseksi.

Pohjois-Häme**Riistatiedot**

Lisätään koulutusta riistakolmiolaskennan tehostamiseksi ja toimitaan riistakolmioiden määrän lisäämiseksi alueella.

Muu kehittämistyö

Lisätään yhteistyötä poliisin kanssa SRVA-toiminnan kehittämiseksi.

Rannikko-Pohjanmaa**Riistatiedot**

Toteutetaan talvella ilveksen lumijälkilaskenta kestävän riistatalouden prosessin johdolla.

Satakunta**Nuorten Leirit**

Jatkona vanhalle perinteelle ohjataan ja tuetaan riistanhoitoyhdistyksiä otsikon mukaisten tilaisuuksien järjestämisessä tavoitteena organisoida vähintään kolmen tilaisuuden toteutus.

Euroopanmajavan kannanhoido

Kartoitetaan eri majavalajien esiintymistä pyrkimyksenä turvata euroopanmajavan leviäminen yhteistyössä muiden alueiden kanssa.

Riistatalouden edistäminen sidosryhmätyössä

Osallistutaan hoito- ja käyttösuunnitelmien laatimiseen, jolloin pääpaino on Selkämeren kansallispuistoon liittyvissä kysymyksissä.

Muuta

Aktivoidaan riistakolmiolaskentaa sekä kehittämään hirvieläinkantojen rakenteellista verotusta.

Uusimaa**Ilveksen saalistuksen vaikutus saaliseläinkantoihin**

Käynnistetään asiaan liittyvät selvitykset RKT:n kanssa.

Hirvieläinkantojen rakenteen parantaminen

Edistetään eri keinoin (painopiste: koulutus ja viestintä) hirvieläinkantojen rakenteellista verotusta yhteistoiminnassa SORKKA – KLÖV 2020 – hankkeen kanssa.

Varsinais-Suomi**Riistatietojärjestelmien kehittäminen**

Valkohäntäpeurakannan hoitoa ja lajiin liittyvää riistantutkimusta edistetään yhteistyössä riistantutkimuksen ja lähialueiden kanssa.

Ilveksen lumijälkilaskenta toteutetaan kestävästi riistatalouden prosessin johdolla.

Alueen riistakolmioverkosto evaluoidaan ja parannetaan yhdessä riistantutkimuksen kanssa.

Susikonfliktien hallinta

Yhteistyöllä pyritään lieventämään alueen susikonfliktia.

Paikkatietojärjestelmien hyödyntäminen

Lisätään valmiutta hyödyntää paikkatietojärjestelmiä riistanhoitoyhdistyksissä.

Nuorisotoiminnan tukeminen riistanhoitoyhdistyksissä ja metsästysseuroissa**2. ITÄ-SUOMI****Alueen yhteiset toimenpiteet****Riistatiedon keruun tehostaminen**

Sähköisten riistatiedonkeruujärjestelmien käyttöönotto tulee tapahtua mahdollisimman yhtäaikaaisesti ja laaja-alaisesti. Käytössä olevien järjestelmien ylläpito ja käytön tehostaminen on myös tarpeellista. Ajankohtaisia järjestelmiä ovat Sorkka (käyttöönotto) ja Tassu (ylläpito).

Itä-Suomen alueella elvytetään riistakolmiolaskentaa, erityisesti kesälaskennan osalta.

Suurpetovahinkojen ennalta ehkäisyn tehostaminen

Itä-Suomen alueella on ollut useita asutuksen läheisyydessä liikkuvia ja mehiläistarhoilla vahinkoa aiheuttavia karhuja. Lisäksi asutuksen tuntumassa liikkuvat ilveksset ja sudet aiheuttavat ihmisissä huolestuneisuutta. Vahinkojen ennalta ehkäisyyn liittyvää viranomaisyhteistyötä kehitetään edelleen.

Etelä-Savo

SRVA-toiminnan kehittäminen

Suurpetokonfliktien myötä suurriistavirka-avun käyttö on lisääntynyt. Erityisesti ns. roskapönttökarhut työllistävät SRVA:a paikallisesti hyvin paljon.

- Yhteydenpitokoulutusta poliisiin, rhy:n ja SRVA:n välillä (virve-puhelimet)
- Karkotusvälineiden käyttökoulutusta
- Jatkotoimenpiteet lopetetun suurpedon osalta

Riistakolmiolaskentojen elvyttäminen

Sadasta perustetusta riistakolmiosta lasketaan vuosittain n. kaksi kolmasosaa. Suurin syy kolmioiden laskemattomuuteen on laskijoiden ikääntyminen ja uusien laskijoiden epäonnistunut rekrytoiminen.

- Riistakolmioiden toiminta tarkastetaan ja herätetään sammuneet kolmiot henkiin yhdessä riistantutkimuksen kanssa
- Kehitetään seurojen välinen kiertojärjestys kolmioille, joiden laskenta kärsii henkilöpulasta
- Kutsutaan laskentaan mukaan myös sidosryhmien edustajia

Riistanhoitoyhdistysten toimijoiden kouluttaminen

Hallitukseen tulee uusia jäseniä ja riistanhoitoyhdistyksen hallituksen tehtävien sujuvan hoitamisen varmistamiseksi järjestetään yhtenäinen koulutus koko Itä-Suomen alueella. Riistanhoitoyhdistysten muiden toimijoiden koulutusta järjestetään julkisten hallintotehtävien sujuvan hoitamisen turvaamiseksi, uusien järjestelmien käyttöönoton helpottamiseksi ja kestävän riistatalouden edistämiseksi.

Kaakkois-Suomi

Nuorisotoiminnan edistäminen

Kaakkois-Suomen alueella on käynnissä nuorisolle tarkoitettu Eräakatemia- hanke, jonka aloitusta on tuettu Suomen riistakeskuksen nuorisorahastosta. Hanke on kolmen riistanhoitoyhdistyksen yhteistyössä etenevä nuorisohanke, jonka tulosten perusteella haetaan yhteistyömahdollisuuksia ja mahdollista laajentumista valtakunnalliseksi toiminnaksi sidostahojen kanssa. Suomen riistakeskus Kaakkois-Suomi on mukana hankkeen ohjausryhmässä.

Yhteistyö Eviran kanssa riistaeläinnäytteiden saamiseksi tutkimukselle eläintautien torjunnassa

Kaakkois-Suomi on keskeinen alue raivotautitorjunnassa ja viime aikoina Venäjällä esille tulleiden sikaruttotapausten leviämisen ehkäisemisessä. Yhteistyötä on tehty Eviran kanssa jo monien vuosien ajan ja tiedotettu metsästäjille näytteiden lähettämisen tärkeydestä. Yhteistyötä jatketaan ja kehitetään entisestään.

Keski-Suomi

Keski-Suomen Metsoparlamentti

Keski-Suomen Metsoparlamentti on Suomen riistakeskus Keski-Suomen vetämä vapaaehtoinen työryhmä, joka tekee työtä maakuntalinnun metson hyväksi. Parlamentissa ovat edustettuina seuraavat tahot: Suomen riistakeskus Keski-Suomi, Metsänomistajien Liitto Järvi-Suomi, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Metsäkeskus Keski-Suomi, UPM-Kymmene,

Metsäliitto, Metsähallitus, Suomen Metsästäjäliiton Keski-Suomen piiri, Keski-Suomen Lintutieteellinen Yhdistys, Keski-Suomen ympäristökeskus sekä Keski-Suomen liitto. Toiminnan tavoitteena on hankkia ja välittää oikeaa tietoa metsosta ja sen elinympäristöstä sekä kehittää erityisesti nuorten metsien metsoystävällistä käsittelyä.

Metsäpeurakannan hoito

Toimitaan siten, että metsäpeurakannan hoitosuunnitelman päivittämisessä ja peurakannan hoidon kaikissa toimenpiteissä huomioidaan suurpetokantojen kasvu

SRVA-toiminnan kehittäminen

Kehitetään SRVA-toimintaa yhteistoiminnassa poliisin ja riistanhoitoyhdistysten kanssa.

Pohjois-Karjala

Riistalaskentojen kattavuuden parantaminen

Alueella toteutettujen riistalaskentojen (riistakolmiot, vesilintujen laskentapisteet, petohavainnot) alueellinen kattavuus analysoidaan. Tuloksen pohjalta selvitetään uusien riistakolmioiden ja vesilintujen laskentapisteen perustamistarve. Lisäksi selvitetään petoyhdyshenkilöverkoston havainnointialueen kattavuus ja täydennystarve.

Pohjois-Savo

Riistatiedon keräämisen vahvistaminen

Riistakolmioiden laskenta-aktiivisuuden lisäämiseen tarvitaan lisätoimia. Samoin muiden riistatiedon keräämismenetelmien aktiivisuutta parannetaan.

Suurpetovahinkojen ennaltaehkäisy ja riistavahinkojen maastotarkastajien koulutus

Karhuvahinkojen ennalta ehkäisyä tehostetaan. Ilves- ja susiongelmaa asutuksen läheisyydessä pyritään vähentämään viranomaisten yhteistoimintaa kehittämällä. Riistavahinkojen maastotarkastajille ja vahinkoarvioijille järjestetään koulutus.

Alueen riistanhoitoyhdistysten toiminnan tukeminen

Riistanhoitoyhdistysten toimintaa vahvistetaan järjestämällä yhdistystoimijoille koulutusta ja vahvistetaan yhdistysten välistä yhteistoimintaa ja työn jakamista.

3. POHJOIS-SUOMI

Alueen yhteiset toimenpiteet

SORKKA -järjestelmän käyttöönotto

Siirrytään SORKKA -järjestelmän käyttöön koko alueella.

Riistanhoitoyhdistysten koulutus ja tukeminen uuteen organisaatioon

Järjestetään riistanhoitoyhdistysten toimi- ja luottamushenkilöille sekä alueelliselle riistaneuvostolle koulutus- ja neuvottelutilaisuuksia. Tilaisuuksia järjestetään alueittain yhteisesti koko alueen kaikille yhdistyksille ja alueitten eri osissa erikseen (organisaatiomuutos, hirvi, suurpedot).

Sidosryhmäyhteistyön kehittäminen

Kehitetään sidosryhmäyhteistyötä: muut riistakonsernin toimijat, riistan elinympäristöihin vaikuttavat toimijat, metsästysalueiden omistajat, riistavahingoista kärsivät tahot ja luonnonsuojelutahot.

Riistakolmiolaskentojen tehokkuuden lisääminen

Tehostetaan riistakolmiolaskentoja koko Pohjois-Suomen alueella.

JHT-toiminta

Alueitten muuta maata huomattavasti suuremmasta lupapäätösmäärästä (etenkin hirvi ja suurpedot) johtuen alueellisten hankkeitten määrä pidetään rajallisena (ks. alla).

Hirvikannan seuranta

Pohjois-Suomen hirvikannan seurannan kehittämiseksi ja luonnon olosuhteiden vaikutusten arvioimiseksi perustetaan yhteistoiminnassa RKTL:n kanssa erillinen projekti, jonka tavoitteena on kehittää alueelle sopivia seurantamenetelmiä.

Kainuu**Metsäpeurakannan hoitosuunnitelma**

Metsäpeurakannan hoitosuunnitelmaa toteutetaan erillisrahoituksella hoidettavalla projektilla.

Lappi**Supikoira Life+**

Supikoira Life+ -hanketta toteutetaan hankkeen suunnitelman puitteissa. Hanke edellyttää huomattavaa ajallista panostamista johtuen pitkästä yhteisestä rajasta Ruotsin kanssa ja hankkeen voimakkaasta painottumisesta alueelle.

Kotiseutukosteikko Life+

Kosteikko Life+ -hanketta toteutetaan hankkeen suunnitelman puitteissa.

Oulu**Kotiseutukosteikko Life+**

Kosteikko Life+ -hanketta toteutetaan hankkeen suunnitelman puitteissa. Hanke edellyttää huomattavaa ajallista panostamista johtuen mallikohteitten suuresta määrästä ja pinta-alasta. Suomen riistakeskus Oulu toteuttaa yhtenä kosteikoiden hoitotoimenpiteenä turvesoiden jälkikäytön seuranta yhdessä Pohjois-Pohjanmaan liiton kanssa. Useimmilla tällä hetkellä käytöstä poistuvilla soilla ei ole tarkkaa jälkikäytön määrittelyä. Mahdollisuuksien mukaan jälkikäytössä toteutetaan riistan kannalta luontevia vaihtoehtoja (mm. vesilintukosteikot).